

Steun in de rug voor natuur, milieu én groendaken

Biodiversiteit. Wat is dat eigenlijk? En kunnen we er ook iets mee op daken? Jazeker, want biodiversiteit biedt veel meer mogelijkheden dan menigeen zal vermoeden. Bovendien zijn de voordelen meetbaar en uit te drukken in winst voor natuur en milieu, én in geld.

Neem nou de kwartelkoning. Tot eind jaren zestig struikelde je bij wijze van spreken in elk weiland in Nederland over deze vogelsoort. Tegenwoordig is hij zo goed als uitgestorven als gevolg van de intensivering van het maaibeheer. Zo zijn er meer 'slachtoffers'. Anno nu telt ons land 30 procent minder broedvogelsoorten dan in 1950. In dezelfde periode zijn van de ongeveer 1400 hogere plantensoorten er 70 uitgestorven en 500 fors in aantal en oppervlakte afgenomen. Het bovenstaande is een aanloopje naar de mededeling dat de biodiversiteit in Nederland onder druk staat. Ook krijgen we hiermee een goede indruk van wat biodiversiteit nu eigenlijk is: de verscheidenheid aan levensvormen. En omdat variatie belangrijk is voor het evenwicht in de natuur, zegt de mate van biodiversiteit ook iets over de gezondheid van een ecosysteem.

Het is dan ook niet verwonderlijk dat weldenkende mensen veel belang hechten aan biodiversiteit. En dat verklaart weer waarom het begrip tegenwoordig zo 'populair' is: de aanwezigheid en bekendheid van het woord biodiversiteit heeft zich omgekeerd evenredig ontwikkeld aan die van de kwartelkoning en diens lotgenoten. Het leek dan ook niet meer dan logisch dat de Verenigde Naties het jaar 2010 uitriepen tot Internationaal Jaar van de Biodiversiteit.

Belangrijk

Biodiversiteit is belangrijker dan menigeen denkt. Het zorgt voor schoon water, vruchtbare grond en een stabiel klimaat. Ook levert het

grondstoffen op voor voedsel, huisvesting, kleding en medicijnen: meer dan 40 procent van de medicijnen tegen kanker bijvoorbeeld komt voort uit de natuur.

Ook voor bedrijven is biodiversiteit belangrijk. Ze zijn bijvoorbeeld afhankelijk van vruchtbare grond of grondstoffen voor wat ze produceren. Maar biodiversiteit zorgt ook voor een stabiele omgeving. Biodiversiteit schept zo kansen voor het bedrijfsleven, terwijl verlies van biodiversiteit een regelrecht bedrijfsrisico kan zijn.

Bedrijven kunnen op drie manieren te maken hebben met biodiversiteit, waarbij er soms ook overlappen zijn. In de eerste plaats zijn dat de bedrijven die afhankelijk zijn van biodiversiteit voor hun waardecreatie, zoals voedselproductie. De tweede categorie bestaat uit bedrijven die te maken hebben met biodiversiteit op locatie, bijvoorbeeld bij wegebouw, op het bedrijventerrein, of bij mijnbouw. De derde categorie bedrijven 'maakt' biodiversiteit.

Leven op Daken is een goed voorbeeld van deze laatste categorie. Met

Biodiversiteit

Baten

**een hectare groendak
levert een besparing
op van 18.850 euro op
onze kosten voor de
gezondheidszorg**

het aanleggen van groendaken krijgen meer plantensoorten een kans, kunnen insecten een veilige foerageerplek vinden en wordt regenwater gebufferd waardoor minder riooloverstorten nodig zijn die de balans in de natuur ernstig kunnen verstoren. Andere voordelen zijn minder CO₂, de afvang van fijnstof, de heilzame werking van groen op de gezondheid van mensen, vermindering van het heat island-effect en zo meer. Leven op Daken biedt oplossingen voor andere bedrijven op locatie wanneer die kiezen voor groendaken. Zij kunnen zich dan onderscheiden als duurzame ondernemingen met oog voor ecosystemen en biodiversiteit.

Meer baten dan kosten

Bijkomend voordeel van de toegenomen aandacht voor biodiversiteit, is dat de wetenschap zich nu ook heeft gestort op onderzoek naar de kosten en baten. Een goed voorbeeld is TEEB, een internationale studie naar de economische betekenis van ecosystemen en

biodiversiteit. Ongeveer een jaar geleden verscheen in ons land het onderzoek TEEB-Stad waarbinnen de rijksoverheid en tien gemeenten samenwerken, met Apeldoorn als trekker. De uitkomst: groenblauwe maatregelen (want ook water speelt een rol) waarin ook de biodiversiteit meelift, leveren anderhalf tot twee keer meer aan baten op dan de kosten voor investering en onderhoud.

Het doel van TEEB-Stad is bedrijven, investeerders en ontwikkelaars te overtuigen dat het belangrijk is de maatschappelijke baten van groenblauwe maatregelen als vanzelfsprekend mee te nemen in investeringskeuzes en besluitvorming rond ruimtelijke projecten. De ervaringen binnen de tien gemeenten leren inderdaad dat grote winst valt te behalen door al vroeg in de ontwerpfase op zoek te gaan naar de mogelijke baten van groenontwikkeling. Die baten bestaan uit besparing op zorgkosten, meerwaarde van onroerend goed, besparing op energiekosten en besparing op afvoer- en zuiveringskosten van regenwater.

TEEB-Stad geeft niet alleen verdienmodellen, tools en voorbeelden, maar noemt ook concrete bedragen. Een voorbeeld: één hectare groendak vangt per jaar 50 kilo fijnstof af, wat overeenkomt met een besparing van 18.850 euro op de gezondheidskosten. Een soortgelijke berekening valt te maken voor het afvangen van stikstofoxiden, en komt dan uit op 360 euro per jaar. Zo zijn er veel meer rekenvoorbeelden, variërend van de meerwaarde van woningen als gevolg van meer woongenot vanwege zicht op groen, tot de opbrengst van vermeden schade door wateroverlast door meer waterberging.

De vraag is alleen: hoe deze baten terug te sluizen naar degene die de kosten draagt? Ook hierop wordt binnen TEEB naar een antwoord gezocht, én gevonden (zie www.degroenestad.nl en zoek op Groen loont met TEEB-Stad).

Leven op Daken wijst al langer op de baten van groendaken en andere vormen van meervoudig ruimtegebruik. Wanneer vanuit een sympathieke en overdachte hoek als biodiversiteit de zelfde geluiden komen, dan kan dat alleen maar worden gezien als een fikse steun in de rug. *L*